

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ

PROGRAM

Školní rok 2023/2024

Vypracovala: J. Krupičková

ÚVOD

I v letošním školním roce považujeme za základní princip minimálního preventivního programu osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebe-destructivního chování a v souvislosti s předešlou online výukou k odmítání netolismu. Uvědomujeme si, že pouze dítě zdravé, spokojené a sebevědomé má větší šanci odolat negativním vlivům okolí. Proto věnujeme pozornost žákům problémovým, se špatným prospěchem, s méně podnětným rodinným zázemím a se specifickými vývojovými poruchami a poruchami chování. Snažíme se u všech dětí podporovat sebevědomí navozováním pozitivních zážitků, působíme v roli poradců pro účelné využívání volného času.

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola zajišťuje vzdělání dětem z obce Zvole a z několika přilehlých obcí od 1. až 5. ročníku. Našim žákům nabízíme rodinné prostředí, kde se všichni znají, kde spolu neustále komunikují a kde se děti na své pedagogy mohou vždy s důvěrou obrátit.

Ve výchovně vzdělávacím procesu upřednostňujeme učení formou hry. Vzhledem k tomu, že již delší dobu pracujeme dle principů činnostního učení a ztotožňujeme se s výchovnými i vzdělávacími cíli programu Tvořivá škola, rozhodli jsme se opřít o něj svůj ŠVP a dále pokračovat a rozvíjet jeho principy.

Naše škola poskytuje vzdělání žákům v 1. – 5. ročníku. Školní budova ve Zvoli má 6 učeben, jednu počítačovou učebnu, tělocvičnu, kabinet, knihovnu, sborovnu, ředitelnu a školní jídelnu. Při škole funguje školní družina umístěná v budově polyfunkčního domu, která v dopoledních hodinách je zároveň další sedmou učebnou (1.B). Obědy jsou dováženy z MŠ ve Zvoli. Vybavenost pomůckami je dostačující. Každá učebna je od února 2011 vybavena interaktivní tabulí.

Škola ve Zvoli vlastní počítačovou učebnu s patnácti počítači připojenými na internet i základní výukový materiál a 15 nových iPadů. Také disponuje gymnastickým sálem, který je využíván i pro mimoškolní aktivity dětí a také využíváme hřiště místního Sokola a okolní přírodní podmínky /rybník, lesy/. Snažíme se ve spolupráci s dalšími organizacemi v obci nabídnout dětem co nejpestřejší využití volného času. Ve škole v současnosti pracuje řada kroužků: výtvarný, keramický, hra na zobcovou flétnu a sbor. Zázemí pak poskytujeme a spolupracujeme s kroužky: orientační běh, Wu-schu, náboženství, taekwondo a sebeobrana,

gymnastika, balet, florbal, bresk dance, parkour, robotika, náboženství, kam mají naše děti možnost docházet. Do budoucna bychom chtěli tuto bohatou nabídku udržet.

Od školního roku 2007/2008 je u nás nově vyučován předmět pro všestranný rozvoj osobnosti žáků – Osobnostní a sociální výchova. Jako cizí jazyk vyučujeme anglický jazyk od prvního ročníku.

2. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU NA ŠKOLE

V tomto školním roce navštěvuje naši školu celkem 151 žáků, z toho k 20. září 2023 16 žáků se specifickými vývojovými poruchami nebo s poruchou pozornosti. K 1. 9. 2023 byli do 4 tříd přiděleni asistenti pedagoga

Uvědomujeme si, že právě tyto žáci a žáci s výukovými obtížemi jsou nejvíce ohroženi z hlediska rizikového chování. První náznaky rizikového chování ihned řeší třídní učitel se školním metodikem prevence, výchovným poradcem a ředitelstvem školy.

3. GARANT PROGRAMU A SPOLUPRACOVNÍCI

Garantem Minimálního preventivního programu je ředitelka školy Mgr. Lucie Strejcová. Na jeho tvorbě a realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Koordinace tvorby a kontrola realizace patří k činnostem školního metodika prevence Mgr. Jitky Krupičkové.

Od ledna roku 2019 máme k dispozici sdílenou konzultantku Simonu Procházkovou-Žižkovou, která pracuje s třídními kolektivy, konzultuje s rodiči a samozřejmě i s pedagogy.

Výchovný poradce/ metodik prevence s vedením školy jsou součinní v realizaci preventivních aktivit ve škole a dle potřeby jsou připraveni řešit nenadálé situace.

Pedagogický sbor

Ředitelka školy dbá o pravidelné vzdělávání, psychohygienu a stmelování pedagogického sboru. Pedagogové pravidelně konzultují situace ve třídách, pokud to uznají za vhodné. Vzdělávají se v oblastech prevence rizikového chování podle vlastního uvážení a výskytu rizikových projevů ve třídě. Jsou informováni o rizikových prostorách ve škole (WC, tmavá zákoutí na chodbách, šatny) a o krizových plánech se scénáři řešení výskytu rizikového chování.

4. CÍLE PREVENCE NA ŠKOLE

Cílem minimálního preventivního programu (MPP) je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Za velmi důležitou oblast považujeme prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů, překonávání překážek, vytváření dobrého klimatu ve třídě a skupině, zvládnání úzkosti a stresu. Neopomíjíme ani začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky.

Za základní cíl MPP je předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- a) užívání návykových látek, alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků, anabolik, medikamentů a dalších látek,
- b) rizikové chování v dopravě,
- c) poruchy příjmu potravy,
- d) násilí, šikanování, kyberšikana, týrání a zneužívání dětí v rodině, domácí násilí,
- e) homofobie - nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou,
- f) extremismus - xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus,
- g) vandalismus,
- h) záškoláctví,
- i) krádeže,
- j) formy násilného chování - kriminalita, delikvence, vandalismu,
- k) netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),
- l) sebepoškozování,
- m) nová náboženská hnutí, sekty,
- n) rizikové sexuální chování,
- o) subkultury,
- p) hazardní hraní,
- q) psychické krize

5. PREVENCE – OBSAH A AKTIVITY

Během celého výchovně-vzdělávacího procesu je kladen důraz na specifickou primární prevenci.

Základním principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Jedná se o oblast zabývající se prevencí rizikového chování uvedených v ods. 4. s cílem zabránit jejich výskytu, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky.

Při specifické primární prevenci upřednostňujeme takové aktivity a programy, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) **všeobecnou prevenci**, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) **selektivní prevenci**, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) **indikovanou prevenci**, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Specifickou prevenci má na starosti třídní učitel. V tomto dětském věku považujeme za nejdůležitější vštípit dítěti přesvědčení, že zdraví je základní životní hodnotou, kterou je třeba chránit. V tomto směru působíme na žáky průběžně, dětem přijatelnou formou. Naše preventivní aktivity jsou bez finanční náročnosti.

Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

Rodiče našich žáků jsou seznámeni s MPP v rámci třídních schůzek. Na webových stránkách školy je k nahlédnutí společně s programy šikany a kyberšikany, a to jak rodičům, tak i široké veřejnosti. Rodiče mohou využít konzultačních hodin výchovného poradce, školního metodika prevence a třídních učitelů (po dohodě). Na nástěnce za šatnou mají rodiče možnost vzít si či prohlédnout propagační letáky.

Ve škole se v uplynulém roce řešila následující témata:

- vzájemné vztahy ve třídě (slovní, fyzické napadání),
- vyčleňování z kolektivu,
- fyzické útoky na pracovníky školy
- podezření na skryté záškoláctví
- rizikové chování v dopravě
- nevhodné sexuální chování

Zvýšené riziko v tomto roce, které je nutno minimalizovat (kromě výše zmíněných):

- posilování některých třídních kolektivů v rámci jejich vztahovosti a spolupráce
- prevence šikany

V aktuálním školním roce by bylo dobré se zaměřit na témata:

- závislost na internetových hrách a sociálních sítích, kyberšikany, sociální izolace jako důsledků distanční výuky
- práce s kolektivem v indikovaných třídách,
- bezpečné prostředí pro cizince a nově příchozí žáky v třídních kolektivech,

METODY

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se nám osvědčily – besedy, diskuse, psychosociální hry, hraní rolí, obhajoba názoru, párová a skupinová práce, projektové vyučování, komunikativní kruh nebo využití materiálů školy z oblasti primární prevence. Ve 3. ročníku využíváme k primární prevenci vyučovací hodiny osobnostní a sociální výchovy. Prostředkem k dosažení těchto cílů jsou i hry a činnosti uvnitř třídních kolektivů během výchovně vzdělávacího procesu, ale i mimoškolní akce. Velmi přínosné jsou i několikadenní pobyty dětí mimo školu, kde se velmi utuží vztahy mezi žáky a učiteli.

Zjišťování aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole je průběžné a v případě potřeby jsou pozváni příslušní externí odborníci.

6. ČASOVÝ HARMONOGRAM

Téma	Realizace
1.A, 1.B	
Osobní bezpečí	Průběžně po celý rok ve všech předmětech a aktivitách
Základní zásady mezilidské komunikace	Průběžně ve všech předmětech a aktivitách, zejména při skupinových činnostech
Vztahy v dětském kolektivu	Průběžně ve všech předmětech, zejména v ČJ, Prv, Tv,
Každý člověk je jiný	Září - listopad, sledování a respektování odlišností (Prv, ČJ, Tv)

Základní hygienické návyky	Průběžně ve všech předmětech a činnostech
Využití volného času	červen
Rodina, jako bezpečné místo	listopad, duben (využití vánočních a velikonočních svátků v Prv, ČJ)
Zdravý životní styl	Průběžně po celý školní rok, Prv –leden

V 1. ročníku se zaměřujeme na postupnou adaptaci dětí na školní prostředí a vytvoření přátelské atmosféry.

- Práce s třídním kolektivem – psychosociální hry, září, 1 vyuč. hodiny, pí uč. Kreisingerová, pí uč. Rutarová, S. Procházková – Žižková
- Bezpečnost v dopravním provozu – 1 vyučovací hodina, září, pí uč. Kreisingerová, pí uč. Rutarová
- „Adaptační dopoledne s žáky 5.třídy“ – hry v lese, 3 vyučovací hodiny, září, pí uč. Kreisingerová, pí uč. Rutarová, pí uč. Krupičková
- Chroupáme zdravě – 2 vyučovací hodiny, říjen, pí uč. Kreisingerová, pí uč. Rutarová

2.A	
Lidské tělo	Tv – průběžně, Prv – leden
Zdraví a jeho ochrana	Tv – průběžně, Prv - bezpečnost v dopravě (září), lidské tělo a úraz (leden), důležitá telefonní čísla (září)
Zacházení s léky	Prv – hygiena, čistota – nemoc, úraz (leden)
Režim dne	ČJ sloh, Prv – lidé a čas – orientace v čase, rozvrh hodin – září, leden
Vztahy mezi lidmi a dětmi Pravidla chování	ČJ – projekty, skupinové práce, diskuse Prv – září, průběžně M – hledání různých řešení a strategií- tolerance odlišných názorů – diskuse průběžně školní akce – návštěva divadel, výlety, sportovní soutěže
Chování v krizových situacích	Průběžně během roku

Ve 2. ročníku jsme zařadili nejméně 10 hodin efektivní primární prevence z důvodu zkvalitnění vztahů ve třídě a vytvoření tak zdravého třídního kolektivu jako prevence rizikového chování.

- Bezpečnost v dopravním provozu – 2 vyučovací hodiny, září, pí uč. Holanová
- Adaptace na školu, jsme kamarádi - 2 vyučovací hodiny, září, pí uč. Holanová
- Zdravá výživa – 1 vyučovací hodina, únor, pí uč. Holanová
- Každý jsme jiný – 2 vyučovací hodiny, leden, pí uč. Holanová
- Den poslepu – 4 vyučovací hodiny, září, workshop, pí uč. Holanová

3. A, 3.B	
Zdraví a jeho ochrana	Tv – péče o zdraví, předcházení úrazům, relaxace, hygiena (září, červen)
Lidé kolem nás Multikulturní výchova	Prv – rodina a škola (listopad) Prv – lidé kolem nás (listopad) Prv – svět kolem nás (listopad, prosinec) Tv – kolektivní hry (průběžně) OSV – kooperace (průběžně)
Využívání volného času	Prv – život v obci, naše obec dříve a nyní (říjen) Prv – čím chci být, práce a volný čas (leden)
Ochrana proti obtěžování cizí osobou	Čj a OSV – telefonický rozhovor, komunikace, cizí osoby (únor – březen)

Ve 3. třídě je zařazeno 5 hodin efektivní primární prevence z důvodu zkvalitnění vztahů ve třídě:

- Sebepojetí, sebereflexe, pozitivní vztah k vlastní osobě – leden, 3 vyučovací hodiny, pí uč. Krupičková
- Vztahy a pozice v rámci třídního kolektivu – říjen, 2 vyučovací hodiny, pí uč. Krupičková

4. A	
Lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími	ČJ čtení – formou rozhovorů, besed, výukových filmů, sloh, popis Čj – dodržování pravidel při komunikaci- průběžně Př – učivo savci (průběžně)
Životospóra a důsledky nevhodných návyků	Průběžně podle potřeb ve výuce Tv – rozhovory- průběžně
Využívání volného času	Př – průběžně, ČJ sloh- jednoduché sdělení, vyprávění, telef. a písemné vzkazy (říjen) Čj – vyprávění o filmu a divadle – průběžně Mimoškolní akce a výlety, projekty.
Pojmy drogová závislost a sexuální výchova	Př – člověk a drogy (rostliny – jedovaté, toxické) (duben)
Vztahy v dětském kolektivu	Švp, divadlo, výlety, skupinová práce – průběžně M, TV – respekt a tolerance názorů druhých, rozvoj týmové spolupráce, skupinové práce–průběžně
Nebezpečí internetu	IT – práce s internetem, riziko internetu, listopad

Ve 4. ročníku jsme zařadili 5 hodin efektivní primární prevence.

- Kyberšikana – IVT, listopad, 1 vyučovací hodiny, pí uč. Ondráčková
- Bezpečně na internetu – IVT, listopad, 1 vyučovací hodiny, pí uč. Ondráčková
- Zodpovědnost – beseda s Policií ČR, 1 vyučovací hodina, listopad, pí uč. Čermáková
- Spolupráce a sounáležitost ve skupině – 2 vyučovací hodiny, říjen, S. Procházková – Žižková, pí uč. Čermáková

5.A	
Domov, rodina, důvěra, Vztahy	V hodinách Čj – průběžně, formou rozhovorů Uč. Čj +Př - konflikt – rady pro řešení konfliktu, diskuse (květen) - soužití mezi lidmi (květen) - manipulace – co je manipulace, jak se jí bránit (září)
Ochrana zdraví Léčivé látky Návykové látky	Př. – „Někdy pomocníci, jindy nepřátelé“ „Jak si neublížit“ Odmítnutí drogy Seznámení se základními druhy návykových látek, závislost (červen)
Vztahy v dětském kolektivu	Skupinové práce, výlety, projekty a další společné akce Průběžně ve všech hodinách, též dle aktuální potřeby
Komunikace	Viz bod Domov, rodina, důvěra, vztahy Průběžně ve všech hodinách Vedení rozhovoru, argumentace, konstruktivní diskuse Řešení modelových situací, telefonní rozhovor Návštěva divadel
Péče o zdraví – drogy a jejich vliv na organizmus	ČJ – volnočasové aktivity, výběr vhodných kamarádů, vhodné a nevhodné řešení konfliktů Př – viz bod Ochrana zdraví – referáty, beseda na dané téma, vyhledávání (květen) souvisejících informací v médiích Tv – užití návykových látek u sportovců
Nebezpečí při komunikaci s cizími osobami	Čj, Př – průběžně, také dle aktuální potřeby, formou rozhovorů a přípravou modelové situace (říjen)
Sexuální chování Zneužívání	Př – člověk a jeho sexualita (duben)
Krizová centra	Př – krizová centra v Praze a jejich význam, integrovaný záchranný systém, důležitá telefonní čísla Průběžně dle aktuální potřeby a vyskytujících se problémů Formou modelových situací a rozhovorů (květen)
Zdravá výživa	Př – uč. „Ochránci našeho zdraví“ (březen) Referáty, diskuse, beseda

V 5. ročníku jsme zařadili 5 hodin efektivní primární prevence.

- Péče o zdraví, riziko spojené s pohlavním životem – přírodověda, 1 vyučovací hodina, duben, pí uč. Krupičková
- Základy první pomoci – přírodověda, duben, 1 vyučovací hodina, pí uč. Krupičková
- Adaptační dopoledne s žáky 1.třídy“ – hry v lese, 5 vyučovacích hodin, září, pí uč. Krupičková
- Kyberšikana – beseda s Policií ČR, 2 vyučovací hodiny, listopad, pí uč. Krupičková
- Bezpečně na internetu - 2 vyučovací hodiny, prosinec, pí uč. Krupičková, S. Procházková- Žižková
- Den poslepu – 4 vyučovací hodiny, workshop, říjen, pí uč. Krupičková

ČASOVÝ HARMONOGRAM PREVENTIVNÍCH AKCÍ

Září	1.A, 1.B	Práce s třídním kolektivem, 1h
	1.A, 1.B, 5.A,	„Adaptační dopoledne s žáky 5. a 1. tř“, 3h (5h)
	1.A, 1.B	Bezpečnost v dopravním provozu, 1h
	2.A	Bezpečnost v dopravním provozu, 2h
	2.A	Adaptace na školu, 2h
Říjen	2.A	Den poslepu, 4h
	3.A, 3.B	Vztahy v třídním kolektivu, 2h
	4.A	Spolupráce a sounáležitost, 2h
	5.A	Den poslepu, 4h
Listopad	1.A, 1.B	Chroupáme zdravě, 2h
	4.A	Zodpovědnost, 1h (Policie ČR)
	5.A	Kyberšikana, 2h (Policie ČR)
	4.A	Prevence kyberšikany, 1h
Prosinec	4.A	Bezpečně na internetu, 1h
	5.A	Bezpečně na internetu, 2h
Leden	3.A, 3.B	Sebepojetí a sebereflexe, 3h
	2.A	Každý jsme jiný, 2h
Únor	2.A	Zdravá výživa, 1h
Březen		
Duben	5.A	Péče o zdraví, 1h
	5.A	Základy první pomoci, 1h
Květen - Červen	1.-5. tř.	Psychosociální hry

7. PODKLADY V LEGISLATIVĚ

MPP vychází z následující dokumentace:

- *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a její novely 82/2015 a 178/2016*
- *Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících*
- *Zákon č. 65 2017Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*
- *Metodický pokyn k prevenci a řešení šikanování u žáků škol a školských zařízení, č.j. 21149/2016 dokument MŠMT*
- *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)*
- *Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 20019-2027*
- *Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu (revidovaná verze, 1. 9. 2017)*

8. VYHODNOCENÍ MPP

Hodinová dotace věnovaná nespecifické prevenci

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	Suma sloupců
Prevence šikany a projevů agrese	9	10	10	8	5	42
Prevence kyberšikany	0	1	0	7	3	11
Prevence záškoláctví	1	1	1	1	1	5
Prevence rizikových sportů	0	0	0	2	1	3
Prevence rizikového chování v dopravě	2	2	2	0	2	8
Prevence rasismu a xenofobie	1	1	1	1	1	5
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0	0	0	0	1	1
Prevence rizikového sexuálního chování	0	0	0	0	1	1
Prevence užívání tabáku	1	1	1	1	2	6
Prevence užívání alkoholu	1	1	1	1	1	5
Prevence užívání dalších návykových látek	0	1	1	1	1	4
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	1	2	3	4	4	14
Prevence poruch příjmu potravy	0	1	1	1	1	4
Prevence kriminálního chování	0	0	0	0	1	1
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	16	21	21	27	25	110

Výskyt rizikového chování ve školním roce 2022/2023

V tabulce je uveden u každého jevu počet žáků naší školy, u nichž se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil.

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	Suma sloupců
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	2	1	0	2	2	7
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	1	1	1	1	4
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	1	0	0	0	1
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	0	0	0
Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	0	0	0
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	1	0	0	0	0	1
Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	0	0	1	0	0	1
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	0	1	0	0	0	1
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	0	0	1	0	0	1
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Sebepoškozování a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Kriminální chování - přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte	0	0	0	0	0	0

(výskyt u počtu žáků)						
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků) <i>*Pod termín „užívání“ zahrnujeme užití opakované i jednorázové, experimentování s látkou atd.</i>	0	0	0	0	0	0
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	3	4	3	3	3	16

9. PODPŮRNÉ MATERIÁLY

Seznam literatury:

NÁVYKOVÉ LÁTKY

Středoškoláci o drogách, alkoholu, kouření a lepších věcech – K. Nešpor

Alkohol, drogy a vaše děti – K. Nešpor

Drogová závislost – J. Presl

My, drogy a Evropa – VZP ČR

Návykové látky – romantické období končí – K. Nešpor

Alkoholici, feťáci a gambleři – K. Nešpor

Pedagogové proti drogám – MŠMT

Řekni drogám ne – desatero protidrogové prevence – VZP ČR

Tajná zpráva z planety X-III – alkohol drogy, hry a jóga – K. Nešpor

Likvidační životní styl – VZP ČR

Drogy, jak vlastně vypadají? – info pro rodiče

Drogy, co bychom o nich měli vědět – M. Borník

Prevence problémů působených návykovými látkami na školách – K. Nešpor

Jak překonat problémy s alkoholem – K. Nešpor

Problematika návykových látek – MŠMT

Devět rad, jak ušetřit – SANANIM

Mládež, společnost a stát – MŠMT

Drogy, poznej svého nepřítele – Medea Kultur

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

Téměř dospělá – o pubertě a menstruaci
Důvěrně a otevřeně o sexualitě – J. Donát
Dětská prostituce – E. Vaníčková
Co bychom měli vědět o sexuálním zneužívání – info leták
Dospívání – J. Marhounová
Prevence obchodu se ženami – IOM
Týrání - info leták
Jak si nenechat ublížit – J. Goldmanová
Zákony ženské přitažlivosti – M. Plzák, R. Uzel
Důvody, proč neučit sexuální výchovu – M. Anchell

NÁBOŽENSTVÍ, ROMOVÉ A ŽIDÉ

Člověk a náboženství – A. Kánský
Židé - dějiny a kultura
Dějiny českých Romů v datech – C. Nečas
Romové v ČR včera a dnes – C. Nečas
Základy orientace v nových náboženských směrech – T. Novotný
Nová náboženství a sekty – MŠMT

VÝCHOVNÉ PROBLÉMY

Po dobrém nebo po zlém? – Z. Matějček
Malí velcí tyraní – P. Frank
Kde se to v nás bere? – D. Day
Bolest šikanování – M. Kolář
O rodině vlastní, nevlastní a náhradní – Z. Matějček
Náhradní rodinná péče – H. Provazníková
Cesta za poznáním šikany, šikanování mezi dětmi - E. Vaníčková
Jak zacházet a agresivitou – R. Portmannová
Agresivita a šikana mezi dětmi – P. Říčan
Práce s rizikovou mládeží – O. Matoušek a kol.
Hry pro zvládnání agresivity a neklidu – Z. Šimanovský

RŮZNÉ

Krotíme obrazovku – P. Říčan
Metodická příručka o OV 6. ročník
OV pro 6. ročník ZŠ
Zbraně a výbušniny – policie ČR
Zásady efektivní primární prevence – K Nešpor a kol.
Dětská práva – prac. listy a metodika
Dětem o všeobecné deklaraci lidských práv
Ahoj, úmluva – výklad úmluvy o právech dítěte
Průvodce dětského svědka v trestním řízení
Dětství bez úrazu
Příběhy jako klíč k dětské duši – N. Paseschkian
Jak na osobnostní a sociální výchovu – V. Srb, Odyssea
Kdo jsem, jaký jsem – P. Kříž
Hry k rozvoji soc. kompetencí žáků 1. stupně ZŠ – E. Lisá
Jak zlepšit vztahy v naší třídě – J. Švec, Odyssea

Vyjadřujeme své pocity, abychom se cítili lépe – L. Horychová, Odyssea
Učíme se být v pohodě každý sám se sebou – S. Jeřábková, Odyssea
Učíme se učit se – K. Srbová, Odyssea

10. ŠKOLNÍ ŘÁD

Ochrana před sociálně patologickými jevy:

1. Všichni pedagogičtí pracovníci, zejména školní metodik prevence, průběžně sledují konkrétní podmínky a situaci ve škole z hlediska výskytu sociálně patologických jevů, uplatňují různé formy a metody umožňující včasné zachycení ohrožených žáků.

2. Školní metodik prevence zajišťuje spolupráci s rodiči v oblasti prevence, informuje je o preventivním programu školy a dalších aktivitách. Školní metodik prevence spolupracuje na základě pověření ředitele školy s dalšími institucemi na sociálně právní ochranu dětí a mládeže.

3. Žáci mají povinnost ohlásit pracovníkům školy každý případ, kdy je na žáka vykonáván fyzický nebo psychický nátlak (šikana) ze strany spolužáků nebo dalších osob účastných na vyučování a to neprodleně *„šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování, zesměšňování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.“*

4. Povinnost ohlásit pracovníkům školy každý případ, kdy je žák svědkem situace, během které je na jiného žáka vykonáván nátlak ze strany spolužáků nebo dalších osob účastných na vyučování a to neprodleně;

5. Žáci školy mají přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Porušení tohoto zákazu se bere jako hrubé porušení školního řádu. Ředitel školy využije všech možností daných mu příslušným zákonem včetně možnosti dát podnět k zahájení trestního stíhání osob, které se na porušení tohoto zákazu podílely. Ředitel školy nebo jím pověřený pracovník bude informovat zákonné zástupce žáků, u nichž bylo zjištěno porušení tohoto zákazu, o zjištěních a zároveň je seznámí s možností odborné pomoci.

6. Projevy šikanování mezi žáky, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování a pod, kterých by se dopouštěli jednotliví žáci nebo skupiny žáků vůči jiným žákům nebo skupinám (zejména v situacích, kdy jsou takto postiženi žáci mladší a slabší), jsou v prostorách školy a při školních akcích přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti řádu školy. Podle okolností ředitel školy uváží možnost dalšího postihu žáků, kteří tento zákaz přestoupí, a bude o svých zjištěních informovat jejich zákonné zástupce.

7. Pedagogičtí pracovníci dbají, aby etická a právní výchova, výchova ke zdravému životnímu

stylu a preventivní výchova byla vyučována v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni v souladu s pracovním řádem vykonávat kvalitní dohled nad žáky o přestávkách, před začátkem vyučování, po jeho skončení i během osobního volna žáků, a to hlavně v prostorách, kde by k sociálně patologickým jevům mohlo docházet.

11. ADRESÁŘ ORGANIZACÍ

Poradenství a důležité kontakty:

Školní metodik prevence

Mgr. Jitka Krupičková

krupickova@zszvole.cz

Pedagogicko psychologická poradna

PPP Středočeského kraje, Jílové u Prahy,

Šenflukova 220 Tel. 720 954 275

Drop In /první pomoc, poradenství a terapie drogových problémů/

www.dropin.cz

Život bez závislostí /primární prevence návykových látek a sociálně nežádoucích jevů/

www.zivot-bez-zavislosti.cz

Linka důvěry tel.: 222 580 697

Prev-centrum, závislosti ambulantní léčba - Tel.: 233 355 459; Tel.: 777 161 138;

ambulance@prevcentrum.cz programy pr. pr. - Tel.: 242 498 335; Tel.: 776 619 505;

prevence@prevcentrum.cz

Klinika adiktologie Apolinářská 4, Praha 2 Tel.: 224 968 208 (ambulance); Tel.: 224 968 253
(ambulance dětské a dorostové ad.)

Centrum adiktologie Ke Karlovu 11, Praha 2 Tel.: 224 968 222 (i léčba kuřáctví u dětí)

TIS – toxikologické informační středisko (alkohol, drogy konzultace pro rodiče) Na Bojišti 2,
Praha 2 Tel.: 224 919 293, 224 915 402

PL Bohnice – Detox a léčba Tel.: 284 016 111

DROP-IN Tel.: 222 221 124 11) SANANIM Tel.: 284 822 872 Gambling Tel.: 774 701 070

Anabell o. s. (poruchy příjmu potravy) Tel.: 775 904 778

Prevence dětem, z. s. Prevencedetem.cz

Dětské krizové centrum Tel.: 241 484 149 (linka důvěry) Tel.: 777 715 215

ACORUS – pomoc obětem domácího násilí a jejich dětem Dělnická 12, Praha 7 Tel.: 283
892 772

Bílý kruh bezpečí (obětem a svědkům trestné činnosti) U Trojice 2, Praha 5 Tel.: 257 317 110
Tel.: 116 006 (linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí)